

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 348/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Fecil'akom, Advokátska kancelária, Jesenná 8, Prešov, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 25 C 34/2014-137 z 22. mája 2014, uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 21 Co 186/2014-159 z 29. mája 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Cdo 1095/2015-199 z 30. novembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. marca 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1 Cdo 1095/2015-199 z 30. novembra 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 21 Co 186/2014-159 z 29. mája 2015 a uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 25 C 34/2014-137 z 22. mája 2014, ktorou žiadala vydať tento nález:

„1. Sťažnosti vyhovuje.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ], vlastniť majetok, podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článku 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa článku 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 1095/2015 z 30. 11. 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21 Co 186/2014 z 29. 05. 2015 a s uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 25 C 34/2014 z 22. 05 2014, porušené bolo.

3. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 1095/2015 z 30. 11. 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21 Co 186/2014 z 29. 05. 2015 a s uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 25 C 34/2014 z 22. 05 2014, sa zrušuje.

4. *Vec sa vracia Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie.*“

2. Ako vyplynulo zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a z jej príloh, sťažovateľka sa ako žalobkyňa v konaní vedenom pred okresným súdom sp. zn. 9 C 6/2006 domáhala proti deviatim žalovaným určenia, že do dedičstva po jej starých rodičoch neb. ■■■■■ a neb. ■■■■■, rod. ■■■■■, patria nehnuteľnosti vytvorené z pôvodných pozemnoknižných parciel (parc. č. ■■■■■ roľa o výmere 5 755 m², parc. č. ■■■■■ roľa o výmere 2 877 m², parc. č. ■■■■■ roľa o výmere 11 510 m² a parc. č. ■■■■■ roľa o výmere 5 755 m²), ktoré boli starým rodičom sťažovateľky pridelené výmerom o vlastníctve pôdy ■■■■■ (ďalej len „výmer o vlastníctve pôdy“) tak, ako zodpovedajú podľa geometrického plánu sťažovateľkou v petite žaloby uvedeným parcelám, ku ktorým sú ako vlastníci zapísaní žalovaní.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 9 C 6/2006-642 z 12. júla 2010 žalobu sťažovateľky zamietol. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že právni predchodcovia sťažovateľky nadobudli na základe výmeru o vlastníctve pôdy označené nehnuteľnosti, *«Následne bez právneho dôvodu, nakoľko nedošlo k vyvlastneniu riadnym spôsobom týchto nehnuteľností, boli na týchto nehnuteľnostiach vystavané hydinárske závody, pričom po nadobudnutí účinnosti zákona o pôde (229/1991 Zb.) bolo príslušným orgánom rozhodnuté, že navrhovateľ splňa podmienky dané reštitučným zákonom ako oprávnená osoba, no predmetná nehnuteľnosť mu nemôže byť vydaná, nakoľko je zastavaná, a preto má právo na pridelenie náhradného pozemku, resp. poskytnutie finančnej náhrady... K strate vlastníckeho práva právnych predchodcov navrhovateľa došlo na základe zásahu štátu v období rokov 1948 – 1989“*. Okresný súd odôvodnil zamietnutie žaloby sťažovateľky takto: *„Otázkou, ktorú riešil súd v tomto konaní ako prioritnú, bolo posúdenie vzťahu reštitučných zákonov a všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka ohľadom vlastníckeho práva, ako predpisu všeobecného, pričom nároky priznávané reštitučnými predpismi súd posudzoval ako nároky špeciálne. V tejto súvislosti súd poukazuje na ustanovenie § 80c O.s.p., kedy súd môže rozhodovať o určovacej žalobe len vtedy, pokiaľ je splnená podmienka naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení... Otázka posudzovania naliehavosti právneho záujmu je odlišná od otázky aktívnej legitimácie*

navrhovateľa, ktorá má hmotnoprávnu povahu a súvisí s posúdením, či navrhovateľ je z hľadiska hmotnoprávneho účastníkom právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje opodstatnenosť v návrhu uplatneného nároku. ... Z povahy zákona o pôde ako zákona špeciálneho vyplýva, že nároky ním upravené nemožno riešiť ináč, než podľa jeho ustanovení, v zmysle všeobecnej zásady lex specialis derogat lex generali. ... Z toho vyplýva, že hľadať riešenie vo všeobecnom právnom predpise, či už vo forme určovacej žaloby, či tu právny vzťah je alebo nie je, alebo vo forme žaloby na vydanie veci podľa § 126 OZ je možné len vtedy, pokiaľ v špeciálnom predpise chýba úprava, ktorú by bolo možné vzťahovať na zistený skutkový stav. Takáto špeciálna právna úprava však v tomto prípade neabsentovala. Bolo preukázané, že navrhovateľ ako oprávnená osoba splnila nárok na reštitúciu svojho majetku, ktorý bol jeho právnym predchodcom v rozhodnej dobe štátom prevzatý bez právneho dôvodu... Na druhej strane nemožno hovoriť, že by došlo k porušeniu práv pôvodných vlastníkov, nakoľko títo mali možnosť uplatniť si svoje vlastnícke právo v zákonných lehotách. ... súd má za to, že pokiaľ došlo k prevzatiu majetku oprávnenej osoby v rozhodnej dobe citovanej zákonom o pôde bez právneho dôvodu, nemôže sa osoba domáhať určenia vlastníckeho práva podľa všeobecných predpisov, naviac ak jej návrh bol prejednaný podľa všeobecného predpisu... Súd pri zaujatí tohto právneho názoru bral do úvahy stav súčasnej judikatúry v tejto oblasti, nielen na území Slovenskej republiky, ale aj Českej republiky (rozsudok NS ČR č. 31 Cdo 1222/2001, stanovisko Pléna Ústavného súdu ČR č. 477/2005).».

4. Sťažovateľka proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 6/2006-642 z 12. júla 2010 odvolanie nepodala a rozsudok nadobudol právoplatnosť 1. decembra 2010.

5. Sťažovateľka však podala 21. februára 2014 novú žalobu, ktorou sa domáhala určenia, že do dedičstva po jej starých rodičoch neb. [REDAKOVANÉ] a neb. [REDAKOVANÉ], rod. [REDAKOVANÉ], patria niektoré z nehnuteľností, ktoré boli predmetom predchádzajúceho konania. Opäť žalobu odôvodnila tým, že nehnuteľnosti nadobudli jej starí rodičia výmerom o vlastníctve pôdy, ktorý nebol nikdy zrušený a pozemky neboli nikdy vyvlastnené. Žaloba smerovala proti trom žalovaným, ktorí boli zapísaní ako vlastníci predmetu sporu (Národná diaľničná spoločnosť, Slovenská republika – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho

rozvoja Slovenskej republiky a Slovenská správa ciest). Sťažovateľka v žalobe uviedla, že už prv boli rovnaké nehnuteľnosti predmetom právoplatne skončeného konania pred okresným súdom sp. zn. 9 C 6/2006, avšak nejde o prekážku veci rozsúdenej z dôvodu, že v predchádzajúcom konaní bola jej žaloba zamietnutá iba pre nedostatok naliehavého právneho záujmu a bez toho, aby okresný súd záväzne posúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi. Sťažovateľka poukázala i na to, že z aktuálnej judikatúry (nálezy ústavného súdu vo veciach III. ÚS 178/06, II. ÚS 231/09, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012 a II. ÚS 468/2012) jednoznačne vyplýva, že ak došlo k zabratiu majetku určitej osoby štátom bez právneho dôvodu, nestratila táto osoba svoj vlastnícky vzťah k majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku domáhala žalobou podľa všeobecných predpisov občianskeho práva.

6. Okresný súd o v poradí druhej žalobe sťažovateľky rozhodol uznesením č. k. 25 C 34/2014-137 z 22. mája 2014 tak, že konanie zastavil pre prekážku veci rozsúdenej [§ 159 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“)]. Právny záver o tejto prekážke odôvodnil tým, že z právoplatného rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 6/2006-642 z 12. júla 2010 je zrejmé, že okresný súd prv než rovnakú žalobu zamietol, záväzne posúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi, v dôsledku čoho svojím rozhodnutím založil prekážku veci rozsúdenej, pričom vo veci sp. zn. 9 C 6/2006 sa *„podrobne zaoberal existenciou právneho vzťahu medzi účastníkmi a konkrétne existenciou vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobkyne. Prijal záver, že neuplatnením svojho nároku žalobkyňa v lehote, ktorú umožňovali reštitučné zákony, došlo k zániku práva oprávnených osôb. Konkrétne súd v konaní 9 C 6/2006 uvádza, že otázku, ktorú riešil ako prioritnú, bolo posúdenie reštitučných zákonov a všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka ohľadom vlastníckeho práva, ako predpisu všeobecného, pričom nároky priznané reštitučnými predpismi súd posudzoval ako nároky špeciálne. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 80c Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), kedy súd môže rozhodovať o určovacej žalobe len vtedy, pokiaľ je splnená podmienka naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Ďalej súd uvádza, že otázka posudzovania naliehavosti právneho záujmu je odlišná od otázky aktívnej legitímácie navrhovateľa, ktorá má hmotnoprávnu povahu a súvisí s posúdením, či navrhovateľ je z hľadiska*

hmotnoprávneho účastníkom právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje opodstatnenosť v návrhu uplatneného nároku. Súd sa teda riadne zaoberal meritom veci. Žaloba nebola zamietnutá z dôvodu absencie naliehavého právneho záujmu, ale z dôvodu právneho posúdenia veci súdom v tom zmysle, že vlastnícke právo žalobkyne z dôvodu neuplatnenia v osobitnom reštitučnom konaní zaniklo. Súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 120/2009, ktoré mimo iného uvádza, že pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne, alebo neúplne, resp. inak. Argumentácia žalobkyne, že tu existovali rozhodnutia Ústavného súdu, ktoré pripúšťali použitie všeobecných predpisov aj za situácie, kedy nebola využitá lehota, ktorú pripúšťali reštitučné zákony, potom neobstojí, keďže súd v konaní 9 C 6/2006 meritórne rozhodol a vec po právnej stránke posúdil, aj keď nie v prospech žalobkyne. Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že žalobkyňa v konaní 9 C 6/2006 nevyužila riadny opravný prostriedok a vec sa stala právoplatnou. Podanie tejto žaloby po takmer 4 rokoch však súd vníma ako účelový, vzhľadom na uplynutie lehôt na podanie riadneho opraveného prostriedku, prípadne mimoriadneho opravného prostriedku, za splnenia zákonných podmienok. Takéto konanie žalobkyne je však v rozpore s akýmikoľvek princípmi občianskeho súdneho konania, nerešpektovaním základných procesných pravidiel, ich obchádzaním a tým aj popretím základného princípu právnej istoty v právoplatný a vykonateľný rozsudok súdu, ktorý má platiť v právnom štáte, akým Slovenská republika je, alebo sa snaží byť. Súd mal teda za to, že tu existuje prekážka veci rozhodnutej, ďalej pokračovať nemohol a konanie zastavil.“.

7. Sťažovateľka proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala odvolanie, v ktorom namietala nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom. Okresný súd sa podľa názoru sťažovateľky nezaoberal otázkou jej vlastníctva k pozemkom a žalobu zamietol iba pre nedostatok naliehavého právneho záujmu. Jeho nedostatok videl vo vzťahu reštitučných predpisov a Občianskeho zákonníka a merito veci ďalej neposudzoval. Okresný súd nedospel k záveru o tom, či pozemky patria do dedičstva alebo nie. Odkázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 120/2009 z 13. októbra 2009,

avšak nevysvetlil z akého dôvodu na vec neaplikoval právny názor vyslovený v rozhodnutí sp. zn. 2 Cdo 105/2003. To, či sťažovateľka v skoršej veci podala odvolanie alebo nie, je irelevantné, pretože sťažovateľka bola pánom sporu a mohla sa o svojom postupe rozhodnúť.

8. Krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľky uznesením č. k. 21 Co 186/2014-159 z 29. mája 2015 tak, že uznesenie okresného súdu vo výroku o zastavení konania ako vecne správne potvrdil (§ 219 OSP). V celom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu a konštatoval, že boli splnené všetky podmienky pre zastavenie konania pre prekážku veci rozsúdenej, a to aj v zmysle právneho názoru vysloveného v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 105/2003. Uznesenie krajského súdu č. k. 21 Co 186/2014-159 z 29. mája 2015 bolo sťažovateľke doručené 30. júla 2015 a nadobudlo právoplatnosť.

9. Sťažovateľka podala proti uzneseniu krajského súdu č. k. 21 Co 186/2014-159 z 29. mája 2015 dovolanie a žiadala dovolací súd, aby rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila § 237 písm. f) OSP a jeho dôvodnosť § 241 ods. 2 písm. a) OSP. Sťažovateľka nesúhlasila s názorom krajského súdu o prekážke právoplatne rozhodnutej veci a namietala, že rozhodnutie krajského súdu je ako celok nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a pre nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia. Zdôraznila, že nejde o prekážku rozhodnutej veci, pretože v konaní pred okresným súdom sp. zn. 9 C 6/2006 nedošlo k záväznému posúdeniu (ne)existencie právneho vzťahu a pokiaľ krajský súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne, odňal jej možnosť konať pred súdom.

10. Najvyšší súd uznesením č. k. 1 Cdo 1095/2015-199 z 30. novembra 2016 dovolanie sťažovateľky odmietol podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), pretože smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Nezistil totiž prípustnosť dovolania sťažovateľky podľa § 239 ods. 1 a 2 OSP, sťažovateľkou tvrdená procesná vada podľa § 237 písm. f) OSP preukázaná nebola a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 OSP.

11. Sťažovateľka sťažnosť na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 Cdo 1095/2015-199 z 30. novembra 2016 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 21 Co 186/2014-159 z 29. mája 2015 a uznesením okresného súdu č. k. 25 C 34/2014-137 z 22. mája 2014 odôvodnila dôvodmi uvádzanými v priebehu konania pred všeobecnými súdmi, ale aj ďalšími argumentmi. Poukázala najprv na to, že (citované) rozhodnutia ústavného súdu, ktoré vyriešili opačne vzťah reštitučných predpisov a Občianskeho zákonníka, sa týkali pozemkov v susedstve tých, ktoré boli predmetom konania vo veci sťažovateľky. Sťažovateľka ďalej označila viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, z ktorých vyplýva, že o prekážku veci rozsúdenej pre novú určovaciu žalobu ide iba vtedy, keď skoršie rozhodnutie súdu vyznie tak, že podľa neho právo alebo právny vzťah, prípadne povinnosť existuje (neexistuje), nie však vtedy, ak bola žaloba zamietnutá iba pre nedostatok naliehavého záujmu na požadovanom určení (uznesenia najvyššieho súdu spisových značiek: 5 Cdo 201/2007 z 11. decembra 2007, 2 Cdo 187/2007 z 21. mája 2008, 4 Cdo 24/2009 z 21. decembra 2009, 4 Cdo 8/2010 z 21. apríla 2010, 2 Cdo 105/2003 z 1. marca 2004 a 7 Cdo 26/2010 zo 14. septembra 2011). Ako ďalší dôvod sťažnosti uviedla sťažovateľka nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov, z ktorého nie je zrejmé, ako sa vysporiadali s jej argumentáciou, a poukázala na interpretáciu dotknutých právnych noriem všeobecnými súdmi, ktorá popiera pravidlá formálnej a právnej logiky, je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti a právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami.

II.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

14. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

16. Sťažovateľka namieta porušenie týchto svojich základných práv:

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

17. Ako vyplýva zo sťažnosti sťažovateľky, k porušeniu týchto jej základných práv malo dôjsť uznesením okresného súdu č. k. 25 C 34/2014-137 z 22. mája 2014, uznesením krajského súdu č. k. 21 Co 186/2014-159 z 29. mája 2015 a uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 Cdo 1095/2015-199 z 30. novembra 2016.

18. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky postupom a uznesením okresného súdu č. k. 25 C 34/2014-137 z 22. mája 2014 ústavný súd poznamenáva, že v čl. 127 ods. 1 in fine ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťou iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných

orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

19. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu č. k. 25 C 34/2014-137 z 22. mája 2014 bolo prípustné odvolanie (ktoré sťažovateľka i podala) a na jeho základe odvolací súd bol oprávnený, ale aj povinný poskytnúť základným právam alebo slobodám sťažovateľky ochranu v prípade zistenia, že okresný súd svojím postupom alebo rozhodnutím do nich zasiahol. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

20. Odlišná je situácia, pokiaľ ide o tú časť sťažnosti, ktorá smeruje proti uzneseniu krajského súdu č. k. 21 Co 186/2014-159 z 29. mája 2015 a uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 1 Cdo 1095/2015-199 z 30. novembra 2016; právomoc ústavného súdu v tejto časti sťažnosti daná je, avšak sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

21. Sťažovateľka vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 1 Cdo 1095/2015-199 z 30. novembra 2016 tvrdila, že týmto uznesením došlo k porušeniu ňou označených základných práv v dôsledku toho, že najvyšší súd dovolanie sťažovateľky riadne neprerokoval a neposkytol ochranu sťažovateľke, keď jej dovolanie odmietol, pretože dospel k záveru, že jej dovolanie prípustné nie je.

22. Najvyšší súd uznesenie č. k. 1 Cdo 1095/2015-199 z 30. novembra 2016, pokiaľ ide o neprípustnosť dovolania, odôvodnil takto:

«Žalobkyňa v dovolaní namietala, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ... namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné. Otázka, či pod procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. možno (treba) subsumovať aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia, nemá iba procesnoprávny rozmer, dopad a dosah, ale tiež mimoriadne významné ústavnoprávne konzekvencie. Závery z jej riešenia majú totiž kľúčový význam z hľadiska charakteristiky dovolania ako

mimoriadneho opravného prostriedku a tiež dovolacieho konania, účelom ktorého je - ale len v úzko vymedzenom rámci, ktorým zákon upravuje prípustnosť dovolania - preskúmať rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť (atribúty záväznosti a nezmeniteľnosti). Zodpovedanie tejto otázky je tesne späté s potrebou vylúčiť možnosť, že dovolanie bude neprípustné slúžiť ako „skryté odvolanie“ a môže viesť iba na nápravu zásadných nereparovateľných (nezvratných) procesných pochybení v občianskom súdnom konaní ako celku, prípadne - avšak striktne len vo vymedzenom rámci - tiež k náprave hmotnoprávných pochybení súdov. ... V minulosti sa na najvyššom súde vyskytli odlišné názory, argumentačné protichodnosti a nejednotné interpretačné východiská v otázke, ako má byť - z hľadiska prípustnosti dovolania - nazerané na nepreskúmateľnosť rozhodnutia napadnutého dovolaním, preto 3. decembra 2015 pristúpil najvyšší súd k prijatiu zjednocujúceho stanoviska, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ (uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016, dostupné na http://www.supcourt.gov.sk/data/files/1198_zbierka_1_2016.pdf).

Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu potvrdením rozhodnutia súdu prvého stupňa splňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. a podľa názoru dovolacieho súdu nepredstavuje prípad výnimky, na ktorú dopadá druhá veta citovaného stanoviska najvyššieho súdu. Odôvodnenie uznesenia súdu prvého stupňa predovšetkým zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Skutočnosť, že žalobkyňa má odlišný názor ako súdy, alebo že jej predstava o odôvodňovaní v určitých okolnostiach prípadu nekorešponduje s odôvodneniami súdov, bez ďalšieho nezakladá porušenie práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho právnymi názormi. Je v právomoci súdu vykladať a aplikovať zákony (obdobne napr. I. ÚS 50/2004, IV. ÚS 252/2004).

Dovolací súd napokon v súvislosti s otázkou res iudicata takisto v tejto veci poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 120/2009.»

23. Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. 10. 1998).

24. Otázkou posúdenia prípustnosti dovolania rieši zákon. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov v prípade, ak zákonné pravidlá dovolanie nepripúšťajú (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa.

25. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne uviedol, z akých dôvodov považoval dovolanie sťažovateľky za neprípustné, osobitne z akých dôvodov dospel k záveru o tom, že nedošlo vo vzťahu k sťažovateľke k odňatiu možnosti konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP]. Tieto dôvody uvedené najvyšším súdom považuje ústavný súd za dostatočné, výstižné a ústavne konformne formulované.

26. Ústavný súd nemá dôvod ani vo veci sťažovateľky odchýliť sa od ustálenej rozhodovacej praxe, tobôž v situácii, keď sťažovateľka nepredkladá k tejto otázke vo svojej sťažnosti žiadnu novú argumentáciu. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom najvyššieho súdu týkajúcim sa otázky prípustnosti dovolania v danej veci. Iba skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jej právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie

porušenia sťažovateľkinho základného práva už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

Pretože ústavný súd nepovažoval právny názor najvyššieho súdu, ktorým odôvodnil odmietnutie dovolania sťažovateľky, za arbitrárny, svojvoľný a jeho rozhodnutie za také, ktoré by bolo založené na takom výklade ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a Civilného sporového poriadku, ktorý by popieral ich účel a zmysel, nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením práv sťažovateľky a postupom najvyššieho súdu pri rozhodovaní o jej dovolaní.

27. Ďalej sa ústavný súd zaoberal tou časťou sťažnosti, ktorá smerovala proti uzneseniu krajského súdu č. k. 21 Co 186/2014-159 z 29. mája 2015 a ktorá je z pohľadu sťažovateľky ťažisková. Tu sťažovateľka porušenie ňou označených práv odôvodnila takým výkladom aplikovaných ustanovení krajským súdom, ktorým došlo k popretiu ich účelu a zmyslu, a to v kontexte extrémne nespravodlivého a extrémne so skutkovým stavom rozporného posúdenia veci krajským súdom. Podľa názoru sťažovateľky konanie pre prekážku veci rozsúdenej zastavené byť nemalo, pretože takáto prekážka daná nebola v dôsledku toho, že v skoršom konaní bola jej totožná žaloba zamietnutá bez záveru o existencii alebo neexistencii vlastníckeho práva, ktorého určenia sa domáhala, a iba z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na sťažovateľkou požadovanom určení.

28. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

29. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným

právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

30. Ústavný súd považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

31. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavný súd poukazuje i na skutočnosť, že nie je a ani nemôže byť súdom skutkovým, t. j. jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť všeobecných súdov.

32. Ústavný súd s poukazom na obsah odôvodnenia uznesenia krajského súdu (ktorý je potrebné posudzovať v spojení s citovaným uznesením okresného súdu) dospel k záveru, že súdy dali jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľka v konaní nastolila, a vysvetlili,

ako dospeli k záveru o existencii prekážky rozsúdenej veci. Tento záver je založený na ich zistení, podľa ktorého predmetom skoršieho konania bola tá istá vec, a zistení, podľa ktorého pokiaľ bola žaloba sťažovateľky v skoršej veci právoplatne zamietnutá, stalo sa tak po tom, čo sa okresný súd zaoberal existenciou právneho vzťahu medzi účastníkmi, avšak dospel k záveru, že žalobe podľa všeobecných predpisov občianskeho práva nie je možné vyhovieť s ohľadom na špeciálne ustanovenia reštitučného predpisu (žalobu teda zamietol po tom, čo sa riadne zaoberal meritom veci), a preto nešlo o zamietnutie žaloby pre absenciu naliehavého právneho záujmu sťažovateľky. Na argumentáciu sťažovateľky o nesprávnosti právneho posúdenia vzťahu všeobecných predpisov občianskeho práva a reštitučných predpisov bolo reagované tým, že pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako po právnej stránke súd posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania, a teda ani to, či bol posúdený správne a úplne, alebo nie.

33. Vo veci sťažovateľky bolo rozhodnuté na základe týchto ustanovení:

Podľa § 103 OSP kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 prvej vety OSP ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 159 ods. 3 OSP len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

34. Aj ústavný súd v zhode s vysloveným názorom sťažovateľky (a rozhodnutiami najvyššieho súdu, na ktoré sťažovateľka vyčerpávajúco poukazuje) zastáva názor, podľa ktorého prekážku veci rozhodnutej zakladá iba také rozhodnutie všeobecného súdu o určovacej žalobe, v ktorom bola záväzne posúdená existencia práva alebo právneho vzťahu medzi účastníkmi. Zamietnutie určovacej žaloby iba z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení prekážku veci rozsúdenej nezakladá.

Je tomu tak z dôvodu, že existencia naliehavého právneho záujmu sa vždy viaže k určitému času a situácii. Jeho nepreukázanie v čase rozhodovania súdu preto neznamená, že v inom čase alebo za iných okolností naliehavý právny záujem na požadovanom určení nemôže vzniknúť alebo byť preukázaný. Rovnako sa však ústavný súd stotožňuje aj s názorom vysloveným všeobecnými súdmi vo veci sťažovateľky (s odkazom na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 120/2009 z 13. októbra 2009), podľa ktorého pre posúdenie, či je prekážka veci právoplatne rozhodnutej daná, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom skoršieho konania, a teda významne nie je ani to, či jeho rozhodnutie je založené na správnom a úplnom právnom posúdení veci alebo nie. Tento záver vyplýva z charakteristiky právoplatnosti rozhodnutia ako jeho vlastnosti. Právoplatné rozhodnutie zakladajúce prekážku rozhodnutej veci je zásadne nezmeniteľné; jeho zmena je prípustná iba v dôsledku rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. Dosiahnuť zmenu právoplatného rozhodnutia zakladajúceho túto prekážku novou žalobou by znamenalo narušiť účinky právoplatnosti súdneho rozhodnutia, čo nie je v záujme právnej istoty žiaduce.

35. Z uvedených východísk vyplýva, že pre vec sťažovateľky a posúdenie existencie prekážky rozhodnutej veci je nevýznamné, či okresný súd vo veci sp. zn. 9 C 6/2006 založil svoje rozhodnutie z hľadiska vyvíjajúcej sa, či prevládajúcej judikatúry na právnom názore, ktorý je s ňou v zhode alebo nie. Táto okolnosť nemôže mať ani vplyv na výklad § 159 ods. 3 OSP, rovnako ako ani záver o tom, že rozhodnutie okresného súdu vo veci sp. zn. 9 C 6/2006 je vecne nesprávne, nemôže vylúčiť aplikáciu § 159 ods. 3 OSP na vec sťažovateľky. Vecnú nesprávnosť rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 6/2006-642 z 12. júla 2010 mohla sťažovateľka účinne uplatniť či namietať iba využitím riadnych či mimoriadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti tomuto rozsudku.

36. Podstatou veci sťažovateľky tak ostáva odpoveď na otázku, z akého dôvodu bola jej žaloba rozsudkom okresného súdu č. k. 9 C 6/2006-642 z 12. júla 2010 zamietnutá, pretože iba tak možno posúdiť ústavnú konformnosť záverov vyslovených v uznesení krajského súdu č. k. 21 Co 186/2014-159 z 29. mája 2015. Ústavný súd považuje s odkazom na obsah odôvodnenia rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 6/2006-642 z 12. júla 2010

za nepochybné, že dôvodom zamietnutia žaloby sťažovateľky bolo jej právne posúdenie ako žaloby podanej podľa predpisov občianskeho práva, hoci podanie takejto žaloby podľa právneho názoru okresného súdu je vylúčené s ohľadom na existenciu reštitučného zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov. Vyslovením tohto právneho záveru je podľa názoru ústavného súdu vyriešený vzťah medzi účastníkmi konania s konečnou platnosťou; tento dôvod zamietnutia žaloby sťažovateľky vzhľadom na svoju povahu do budúcnosti vylučuje, aby sa sťažovateľka domáhala priznania vlastníckeho práva k predmetu sporu akoukoľvek novou žalobou podanou podľa predpisov občianskeho práva vrátane tej, ktorú podala okresnému súdu vo veci sp. zn. 25 C 34/2014.

37. Tento záver všeobecných súdov nepovažuje ústavný súd za extrémne nesúladný so zisteným skutkovým stavom (pretože zodpovedá obsahu odôvodnenia rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 6/2006-642 z 12. júla 2010) a nepovažuje ho ani za extrémne nespravodlivý. Pri posudzovaní jeho ústavnej akceptovateľnosti je potrebné zohľadniť totiž najmä princíp právnej istoty a dôvery tretích osôb v nezmeniteľnosť právoplatných rozhodnutí súdov inak než v dôsledku včasného využitia zákonom definovaných opravných prostriedkov. V situácii, keď sťažovateľka nepodala opravný prostriedok proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 6/2006-642 z 12. júla 2010, v dôsledku čoho tento nadobudol právoplatnosť, nie je možné pripustiť obídienie tohto inštitútu možnosťou podania novej žaloby bez časového obmedzenia, a to práve s ohľadom na jednoznačnosť dôvodu zamietnutia žaloby vyjadreného v rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 6/2006-642 z 12. júla 2010, vo vzťahu ku ktorému je zrejmé, že zakladá prekážku rozsúdenej veci. Druhým dôvodom, pre ktorý ústavný súd nepovažuje zastavenie konania za extrémne nespravodlivé, sú okolnosti veci sťažovateľky, ktorá mala možnosť svoj prípadný nesúhlas s právnym názorom o vzťahu reštitučných predpisov a Občianskeho zákonníka vo veci sp. zn. 9 C 6/2006 vyjadriť (v priebehu konania, ako aj v opravnom prostriedku) a predniesť argumentáciu na jeho odôvodnenie, avšak nerobila tak. Pre úplnosť považuje ústavný súd za potrebné podotknúť i to, že hoci v súčasnosti judikatúra k otázke vzťahu reštitučných predpisov a predpisov občianskeho práva (na ktorú poukazuje i sťažovateľka) sa javí takmer ustálenou a dáva za pravdu sťažovateľke pri posudzovaní tejto otázky, rozsudok okresného

súdu č. k. 9 C 6/2006-642, ktorým bola žaloba sťažovateľky zamietnutá, bol vydaný 12. júla 2010, teda v čase, keď ústavná konformnosť jednotlivých spôsobov riešenia tejto otázky bola posudzovaná rôzne. Ostatne, aj okresný súd sa zaoberal v odôvodnení rozsudku č. k. 9 C 6/2006-642 12. júla 2010 rozhodovacou praxou iných súdov a svoj právny záver nevyslovil bez opory v rozhodovacej praxi.

38. Zohľadniac dôvody rozhodnutia všeobecných súdov vo veci sťažovateľky konštatuje ústavný súd, že rozhodnutie krajského súdu nie je založené na takom výklade aplikovaných ustanovení (§ 159 ods. 3 OSP), ktoré by poprelo ich účel a zmysel.

39. Vzhľadom na všetky tieto okolnosti a úvahy, ktorými sa ústavný súd riadil, dospel preto k záveru, že sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru musí byť posúdená ako zjavne neopodstatnená, a preto ju z tohto dôvodu odmietol.

40. Pokiaľ sťažovateľka v sťažnosti namietala i porušenie základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, ako aj porušenie práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 Cdo 1095/2015-199 z 30. novembra 2016 a uznesením krajského súdu č. k. 21 Co 186/2014-159 z 29. mája 2015, ústavný súd odmietol jej sťažnosť aj v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Rozhodol tak preto, že možnosť porušenia základných práv hmotného charakteru (v danom prípade základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu), treba posudzovať vždy vo vzťahu k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Inými slovami, ak súd pri výkone súdnej právomoci neporuší ústavno-procesné princípy, nemôže len samotným jeho rozhodnutím dochádzať k porušeniu iných práv účastníkov hmotnej povahy (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07, III. ÚS 218/07, III. ÚS 70/08, III. ÚS 465/2011). Vo veci sťažovateľky nebolo však ústavným súdom zistené porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces všeobecnými súdmi.

41. Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2017